

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Terapia Ocupacional, Técnicas Ortoprotésicas e Desempeño Ocupacional		Código	653G01208
Titulación				
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Segundo	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Híbrida			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da SaúdeFisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Pousada Garcia, Thais		Correo electrónico	thais.pousada.garcia@udc.es
Profesorado	Pousada Garcia, Thais		Correo electrónico	thais.pousada.garcia@udc.es
	Santos del Riego, Sergio Eduardo			sergio.santos.delriego@udc.es
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos e técnicas relacionados coa Terapia Ocupacional, técnicas ortoprotésicas e desempeño ocupacional. Descriptor: Fundamentos da autonomía persoal nas actividades da vida diaria con e sen adaptacións e/ou axudas técnicas. Ortesis e Prótese. Coñecemento e capacidade para aplicar Técnicas Ortoprotésicas dentro do contexto da Terapia Ocupacional.			

Plan de continxencia

1. Modificacións nos contidos

- Non se realizarán cambios.

2. Metodoloxías

*Metodoloxías docentes que se manteñen:

- Sesión Maxistral

- Prácticas de Laboratorio

- Aprendizaxe - Servizo

*Metodoloxías docentes que se modifican:

- Proba mixta

Só no caso excepcional dunha nova situación de confinamento, a única metodoloxía que se modifica nesta materia, na forma de implementala sería a ?proba mixta?.

- A proba mixta cambiarase pola metodoloxía de ?proba oral? o de ?exame escrito online?, segundo as especificacións e dotacións tecnolóxicas dispoñibles no momento.

- Na data establecida para a proba mixta da materia (aprobada en Xunta de Facultade), os docentes indicarán nunha listaxe de estudantes que poden realizar a proba e se lles enviará (cunha antelación suficiente) as instrucións para realizar a proba oral ou exame escrito online, segundo o caso.

- Os docentes realizarán a proba oral con preguntas curtas.

o De facer a proba oral, a duración da proba será de aprox 15 minutos e posibilidade de comentar ao final brevemente cos docentes calquera dúbida xurdida durante a mesma.

o De facer o exame escrito online, o tempo máximo da proba será de 2 horas, e será de tipo sincrónico, debendo conectarse todos estudantes de forma que garantan un correcto funcionamento da proba na sala virtual e estando presente uno ou os dos profesores presentes.

- A plataforma elixida nos dous casos será TEAMS.

- A proba será gravada.

De houber problemas coa conexión dos estudantes, analizarase cada caso e se lle dará unha solución alternativa na hora ou na forma de conexión para realizar a proba.

3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado

Ferramenta Temporalización

MOODLE

Diariamente. Segundo a necesidade do alumnado.

Nesta plataforma subiranse os contidos elaborados polos docentes da materia, así como material informativo complementario.

Ademais estableceranse unas tarefas para a entrega dos ficheiros das férulas e produtos de apoio deseñados en 3D.

Dispoñen do ?foros xeral? da materia, para formular as consultas necesarias.

TEAMS Será a plataforma elixida para realizar as sesións das clases maxistras, así como as das prácticas de laboratorio.

Semanalmente: 1 hora (clase maxistral) e 1 hora e media sesión de laboratorio.

EMAIL Diariamente. Estará á disposición dos estudantes matriculados, no momento en que eles o precisen, para que se poñan en contacto cos docentes e fagan as consultas que desexen.

STREAM É o espazo na nube no que se ubicarán os vídeos gravados das sesións maxistras e de laboratorio.

4. Modificacións na avaliación

*Observacións de avaliación:

Para poder levar a cabo as prácticas de laboratorio de xeito virtual teranse en conta os seguintes aspectos.

- De forma previa ás sesións de ?práctica de laboratorio? a docente gravará (serán colgadas na plataforma STREAM da materia dous días antes da devandita sesión) unha exposición sobre as características e aspectos técnicos fundamentais para a confección da férula e/ou do produto de apoio que toque tratar.
- Os estudantes conectaranse, mantendo os horarios e grupos establecidos ó inicio de curso para a consulta de dúbidas con respecto a confección da férula / produto de apoio a traballar durante a sesión.
- Na medida do posible, durante a sesión virtual, os estudantes amosarán o avance do seu traballo na elaboración da férula / produto de apoio, os materiais empregados e as medidas tomadas para a súa confección.
- Para facilitar todo o proceso ó alumnado, ó principio de curso cada estudante recibirá, por parte da docente, un conxunto dos materiais necesarios para a confección de férulas (velcros, acolchado adherente, acolchado non adherente e material termoplástico). Os alumnos serán responsables dese material e de traelo á aula, no caso de que se poidan manter as sesións presenciais, así como as outras ferramentas propias indicadas na guía docente.
- O final do cuadrimestre, os estudantes deberán entregar os traballos nunha caixa pechada, xunto co seu portafolios, nun espazo habilitado no edificio de Terapia Ocupacional. A data de entrega anunciarase coa antelación suficiente (antes das vacacións de Nadal) para a previsión dos estudantes.
- A avaliación desta metodoloxía constitúe o 60% da nota da materia. O estudante debe obter un mínimo de 4 puntos sobre 6 para superar esta parte.

Para a avaliación da metodoloxía ?proba oral? ou ?exame escrito online?, teranse en conta as seguintes especificacións:

- Será necesario que o estudante acade una puntuación mínima de 2 (sobre 4) para realizar o sumatorio coa cualificación que se obteña da avaliación de prácticas.

5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía

- Non se contemplan modificacións. As obres e webs de referencia seguirán sendo aplicables no caso de aplicación do plan de continxencia.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Cofecer e familiarizar ao alumno cos conceptos de ortesis e próteses e co uso das técnicas ortoprotésicas desde unha perspectiva rehabilitadora e ocupacional que sexa funcional para o usuario e que respecte e garanta a sustentabilidade medio-ambiental.	A2 A3 A14	B2 B4 B5 B6 B9 B10 B12 B13 B16 B28 B29 B35 B37	C6 C7 C8
Sintetizar e aplicar o coñecemento relevante das técnicas ortoprotésicas na disfunción ocupacional dunha maneira sustentable a efectos de utilizar o máximo potencial terapéutico, preparando ao alumno para comprar (comercio xusto), avaliar e adaptar funcionalmente as ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións como recurso terapéutico ocupacional para a mellora funcional do usuario e unha adecuación facilitadora na contorna.	A1 A3 A7 A9 A10 A11 A17 A18	B2 B4 B5 B7 B9 B10 B13 B16 B26 B27 B28 B35 B37	
Valorar críticamente a práctica da Terapia Ocupacional e satisfacer as necesidades ocupacionais do usuario con discapacidade física en materia de ortoprótesis, fomentando que o alumno recoñeza as ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións como un recurso terapéutico ocupacional para potenciar a funcionalidade e o desempeño ocupacional nun marco de desenvolvemento sustentable.	A1 A2 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A33		C4 C5 C6 C8
Mellorar as capacidades como profesional e como acode do estudante de Terapia Ocupacional, promovendo a reflexión crítica sobre a relación entre o uso das ortesis, próteses, produtos de apoio e adaptacións no desempeño ocupacional e os roles sociais dunha contorna sustentable.	A3 A4 A6	B8 B9 B11 B13	C4

Mellorar en habilidades e actitudes xenéricas que favorezan o desenvolvemento persoal e profesional do estudante de Terapia Ocupacional, capacitándolle especialmente na confección de férulas, produtos de apoio e outras adaptacións, considerando aspectos de comercio xusto e responsable e de sustentabilidade medio-ambiental, moi especialmente cos materiais empregados na realización destes aparellos.	A3	B2 B3 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B27 B28 B29 B36 B37	C4 C5 C6 C7
--	----	---	----------------------

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- Terapia Ocupacional, técnicas ortoprotésicas e desempeño ocupacional. Profs. Sergio Santos del Riego e Thais Pousada García.	Actividades iniciais. Xeneralidades e conceptos desde a perspectiva ocupacional. Órtesis e Próteses como recurso terapéutico ocupacional. Próteses externas e internas (cadera, xeonllo, outras). Materiais empregados en ortoprótesis en Terapia Ocupacional. Importancia do terapeuta ocupacional na adaptación funcional da persoa con discapacidade empregando técnicas ortoprotésicas. Manexo das Ortoprótésis no equipo interdisciplinar.
Tema 2.- Órtesis de columna vertebral. Prof. Sergio Santos del Riego.	Órtesis de columna vertebral. Ortoprótésis: Cifosis y Escoliosis. Outros aspectos.
Tema 3.- Órtesis e Próteses de Membro superior. Prof. Sergio Santos del Riego.	Órtesis de membro superior. Amputacións de membro superior. Reimplantacións. Próteses de membro superior.
Tema 4.- Órtesis e Próteses de Membro inferior. Prof. Sergio Santos del Riego.	Órtesis de membro inferior. Amputacións de membro inferior. Reimplantacións. Próteses de membro inferior.
Tema 5.- Produtos de Apoio e Adaptacións en Terapia Ocupacional. Profª. Thais Pousada García.	Definicións. Clasificación xeral ISO dos Produtos de Apoio (Axudas Técnicas). Adaptacións en Terapia Ocupacional: Xeneralidades. Produtos de apoio como facilitadores da autonomía persoal. Innovacións e tendencias no deseño de produtos de apoio. A impresión 3D dos produtos de apoio

Tema 6.- Prácticas: Profª. Thais Pousada García.	Principios básicos para a elaboración de orteses en Terapia Ocupacional. Tipos de materiais existentes empregados na elaboración de orteses e próteses. Elaboración de diferentes ortesis de interese en Terapia Ocupacional con diversos materiais. Fabricación dun cartafol persoal de orteses onde se especifiquen: tipo, utilización, mantemento, funcións e outros aspectos de interese ocupacional. Deseño e fabricación de varios produtos de apoio. Preparación de material e elaboración de férulas. Deseño e impresión de férulas e produtos de apoio en 3D.
--	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 A4 A7 A9 A12 A14 A17 A18 A35 B10 B12 C4 C5 C6 C7 C8	15	30	45
Prácticas de laboratorio	A3 A6 A10 A11 A15 A33 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B18 B26 B27 B35 B36 B37	50	10	60
Proba mixta	A2 A1 A3 A4 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A35 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B26 B27 B28 B29 B35 B36 B37 C4 C5 C6 C7 C8	2	0	2
Aprendizaxe servizo	A6 A7 A10 A11 A12 B2 B4 B5 B8 B9 B13 B16 B27 B28 B37 C4 C7	2	0	2
Actividades iniciais	C4 C5 C6 C7 C8	1.5	0	1.5
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Relacionadas fundamentalmente coas competencias específicas reflectidas no programa. As sesión das clases maxistrais serán gravadas e posteriormente colgadas online no espazo STREAM da materia. Optarase polas clases online ou presenciais segundo o nivel de continxencia do momento, sempre respectando o aforo máximo da aula asignada.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Relacionadas fundamentalmente coas competencias xenéricas e específicas reflectidas no programa.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Relacionadas fundamentalmente coas competencias específicas reflectidas no programa.
Aprendizaxe servizo	Actividade que integra o servizo á comunidade coa aprendizaxe de contidos e a adquisición de competencias a partires da práctica reflexiva. A principal diferenza co voluntariado reside en que os proxectos de ApS dan resposta sempre a resultados de aprendizaxe asociados a unha materia do currículo académico co obxectivo de acadar determinadas competencias propias da titulación na que se enmarca esa materia. Permite adquirir as competencias específicas reverenciadas nesta materia.
Actividades iniciais	Actividades que levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado. Permite adquirir competencias específicas e xenéricas de inicio e adaptación previamente á as competencias asignadas nesta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio Aprendizaxe servizo	A atención personalizada farase, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupais.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A2 A1 A4 A7 A9 A12 A14 A17 A18 A35 B10 B12 C4 C5 C6 C7 C8	Avaliación coa modalidade de Proba mixta.	0

Prácticas de laboratorio	A3 A6 A10 A11 A15 A33 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B11 B13 B16 B18 B26 B27 B35 B36 B37	Segundo criterios que establecerá a profesora ao principio do curso antes de comezar as clases. As prácticas de Laboratorio son obrigatorias. Realizaranse as férulas de xeito colaborativo cos compañeiros. O traballo individual de cada estudante a avaliar será: Férulas de: De quervaín, de reposo, de túnel carpiano, de tenodese, de mallet e férula en I Productos de apoio (un total de 6 dispositivos): Para actividades da vida diaria, ocio e tempo libre, traballo ou tarefas escolares. Nesta metodoloxía avaliarase a participación voluntaria do estudantado na metodoloxía de Aprendizaxe-Servizo. No plan de continxencia da materia contéplase o traballo alternativo que debe realizar os estudantes nesta metodoloxía, mantendo o compoñente eminentemente práctico.	60
Proba mixta	A2 A1 A3 A4 A6 A7 A9 A10 A11 A12 A14 A15 A17 A18 A35 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B16 B18 B26 B27 B28 B29 B35 B36 B37 C4 C5 C6 C7 C8	Examen teórico con catro preguntas cortas (4 puntos)	40

Observacións avaliación

PRÁCTICAS: Considerandos

e Criterios de Avaliación:

Os estudantes deben

acudir as clases de ?prácticas de laboratorio? co seguinte material (de xeito obrigado):

- Unha toalla, unhas

tesoiras (de folia longa, non escolares), un cartafol, folios, un metro, rotuladores (un indeleble), un cutter.

- A mascarela deberá levarse

sempre, durante a duración da sesión de práctica de laboratorio, mentres esté vixente a normativa actual.

- Coitelo, tenedor e

culler, cepillo pelo, claves, e outros obxectos poidan ser de utilidade para integrais no proceso de realización de produtos de apoio.

Cada estudante

responsabilizarase do seu propio material, tendo en conta as normas básicas de hixiene e limpeza de obrigado cumprimento nas instalacións da Facultade de Ciencias da Saúde.

Sobre Laboratorio de

Prácticas:

- Asistencia

obligatoria e participar en actividades docentes. Calquera ausencia de causa maior debe ser avisada previamente e xustificada documentalmente a posteriori no prazo máis breve posible.

- Recoñecer, manexar e

traballar cos diferentes materiais termoplásticos.

- Comprensión,

desenvolvemento e realización no proceso de deseño de patróns.

- Confección e

elaboración de férulas con material termoplástico.

- Confección e

elaboración de produtos de apoio con material de baixo custo.

- Deseño e impresión 3D

dunha férula e dun produto de apoio

- Dedicación fóra do

horario de clase como traballo persoal para a realización do portafolios.

- Participación na

proposta de Aprendizaxe ? Servizo (Voluntario)

- Limpeza e adecuación

do espazo de traballo unha vez rematada cada sesión de práctica de laboratorio (poñeranse elementos de desinfección á disposición dos estudantes e da docente).

Sobre Resultado final, esta

metodoloxía constitúe o 60% da nota da materia, constituindo parte da avaliación os seguintes aspectos:

- Férula de repouso ou

férula funcional, Férula síndrome tunel carpiano, Férula de Quervain, Férula de tenodese, Férula de Mallet e Férula en I.

- Produtos de Apoio e

Adaptacións.

- Portafolios cos

patróns do realizado na materia e descrición de cada un das férulas e produtos elaborados, así como unha breve explicación teórica de cada un.

- Asistencia ás clases de

prácticas de laboratorio (mínimo do 75%).

- Participación durante o

desenvolvemento das clases

- Traballo de férulas e

produtos de apoio realizados e presentados nunha caixa (precintada) con nome e apelidos do estudante.

2.- TEORÍA: EXAME FINAL, Prof. Sergio Santos del Riego e Profª Thais Pousada García, Puntuación: 40% (4 puntos).

- Valoración de coñecementos teóricos mediante proba escrita.

a.- Sumatorio das partes

previamente expresadas, cos seguintes considerandos: - Na avaliación continuada práctica débese ter un mínimo de 4 puntos (sobre 6). Os estudantes que participen de forma voluntaria na metodoloxía de Arendizaxe-Servizo recibirán 1 punto adicional nesta parte.- Na avaliación do exame

final teórico será necesario un 2 (sobre 4) para realizar o sumatorio coa

cualificación que se obteña da avaliación de prácticas. b.-As prácticas son

obrigatorias. A ausencia en prácticas, sen xustificar ou xustificadas, dun

número ou porcentaxe que establecerá a profesora ao comezo do curso sobre o

total ou ben de horas ou ben de clases supón un non presentado ou un suspenso

da materia, segundo contexto.* c.- O non presentado ou

suspenso na parte práctica non impide presentarse á convocatoria da segunda

edición (xullo). Nesta convocatoria realizarase, cun alto nivel de esixencia,

un exame teórico-práctico, tribunal ou similar (sobre 6 puntos), a criterio da

profesora, e un exame teórico (sobre 4 puntos), a criterio dos docentes. d.- Os profesores

entregarán as súas cualificacións REVISADAS, segundo normativa legal vixente de revisións de exames, no prazo establecido polo profesor responsable da materia, que será a metade do prazo oficial marcado no Reitorado para o peche e firma de

actas na aplicación informática.e.- A responsable da

materia realizará as últimas consideracións contextuais e institucionais e

procederá á introdución das cualificacións finais na aplicación informática e á

firma da acta. O sistema de cualificacións expresarase mediante cualificación

numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de

setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de

créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de

carácter oficial e validez en todo o territorio nacional Sistema de

cualificacións: 0-4.9=Suspenso 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable 9-10=Sobresaliente

9-10 Matrícula de Honra (Graciable). *Segundo a normativa da

UDC para os estudantes matriculados a tempo parcial (Norma que regula o réxime

de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na Universidade da Coruña -

Consello de Goberno do 29 de maio do 2012), estes teñen dereito a un réxime de

asistencia a clase de carácter flexible, solicitando previamente a dispensa

académica especial (art.4 apartado.5), non afectando negativamente ó proceso de

avaliación do estudante.Segundo os artigos 22 e

23 das Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos

estudis de grao e mestrado universitario (Modificada polo Consello de Goberno

de 29 de xuño de 2017) garantirase o seguinte:Art. 22: Publicidade das

cualificacións: Para garantir o dereito a revisión nas probas orais, a nota

será comunicada aos dous días lectivos seguintes á súa finalización, e a revisión estará baseada nos datos recollidos na acta e, no seu caso, nas evidencias gravadas, escritas e doutro tipo recollidas na súa realización. Art. 23: Os estudantes terán dereito a revisar as actividades, os traballos e as probas que sirvan para a súa avaliación e a recibiren explicación razoada da cualificación que obtiveron.

Fontes de información

Bibliografía básica	Prótesis, órtesis y ayudas técnicas. Ramón Zambudio Periago. Barcelona: Elsevier Masson, 2009. ISBN 978-84-458-1969-27. Rehabilitación física. Susan B. O'Sullivan. Badalona: Paidotribo, 2013. ISBN 978-84-9910-166-8. Guía de uso y prescripción de productos ortoprotésicos a medida. Enrique Viosca Herrero, 2ª ed. Valencia: Instituto de Biomecánica de Valencia, 2004. ISBN 9788492397433. Innovación para la mejora de la autonomía pesonal: Premio IBV-ORTOPROTEC, primera edición (2009). Valencia: Instituto de Biomecánica de Valencia (IBV), 2010. ISBN 978-84-95448-16-3. Ortopedia y Traumatología: revisión sistemática. Mark D. Miller. Barcelona: Elsevier, 2009. ISBN 978-84-8086-477-0. Living with a below-knee amputatioin a unique insight from a prosthetist/amputee. Richard Riley. Thorofare: SLACK, 2005. ISBN 1-55642-692-5. Prótesis articulares nuevas perspectivas. EC. Rodríguez Merchán. Madrid: Médica Panamericana, 2005. ISBN 84-7903-400-9. Amputación de extremidad inferior y discapacidad. Prótesis y rehabilitación. Miguel Ángel González Viejo. Barcelona: Masson, 2005. ISBN 84-458-1513-X. Guía descriptiva de ortoprotésis. Madrid: Ministerio de Sanidad y Consumo, Centro de publicaciones, 2000. ISBN 84-7670-652-9. Prosthetic and orthotics. Donald Shurr. New Jersey: Prentice Hall, 2000. ISBN 088581331. R. Viladot, O. Cobi, S. Clavell (1991). Ortesis y prótesis del aparato locomotor. Editorial Masson (4 tomos: columna vertebral, extremidad superior y dos de extremidad inferior).
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

- 1.1. Solicitaranse en formato virtual e/ou soporte informático.
- 1.2. Realizaranse a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos.
- 1.3. De se realizar en papel:
 - 1.3.1. No se empregarán plásticos.
 - 1.3.2. Realizaranse impresións a dobre cara.
 - 1.3.3. Empregarase papel reciclado.
 - 1.3.4. Evitarase a impresión de borradores.
2. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural.
3. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sostibilidade nos comportamentos persoais e profesionais.
4. Segundo se recolle nas competencias transversais aprobadas no Consello de Goberno de Maio de 2017 deberase incluír na medida das posibilidades contenidos que inclúan perspectivas de vida saudable, desenvolvemento sostible e dereitos humanos.
5. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos sexos, propiciárase a intervención en clase de alumnos e alumnas,?).
6. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.
7. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero ou de outra índole e proporanse acción e medidas para corrixilas.
8. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, teñan necesidades para un acceso axeitado, inclusivo e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías